

STAVOVI I MIŠLJENJA JAVNOSTI O DRUŠTVENO ODGOVORNOJ ZNANOSTI

**Izvještaj iz anketnog istraživanja na reprezentativnom uzorku građana
RH, projekt HRZZ RESETH (2024)**

Citiranje rada:

Šuljok, A. (2024). *Stavovi i mišljenja javnosti o društveno odgovornoj znanosti: izvještaj anketnog istraživanja na reprezentativnom uzorku građana – HRZZ RESETH*. Institut za društvena istraživanja u Zagrebu.

1. CILJ I METODOLOGIJA

U ovom tekstu prikazan je sažet pregled rezultata istraživanja koje je provedeno u sklopu omnibus ankete na reprezentativnom uzorku opće populacije u Republici Hrvatskoj. Istraživanje je provela agencija za istraživanje javnog mnijenja Ipsos Puls tijekom 2024. godine. Terensko prikupljanje podataka provedeno je metodom osobnog anketiranja, licem u lice, u kućanstvima ispitanika. Uzorak je obuhvatio 1000 ispitanika starijih od 15 godina, te je riječ višestapnom stratificiranom uzorku koji je reprezentativan za cijelu Hrvatsku. Stratifikacija je provedena prema regijama, veličini naselja, spolu, dobi i obrazovanju, čime se osigurala pouzdanost i raznovrsnost podataka.

Cilj istraživanja bio je ispitati stavove građana prema znanosti u suvremenom društvu. Posebna pažnja posvećena je pitanjima na koji način građani percipiraju ulogu znanosti u svakodnevnom životu te razini povjerenja koju imaju prema znanosti u odnosu na druge izvore informacija. Prikupljeni podaci omogućuju uvid u razlike i među različitim društvenim skupinama – na temelju spolnih, dobni i obrazovnih razina.

2. REZULTATI

U tablici 1. prikazani su rezultati ankete o stavovima ispitanika prema znanosti, njezinoj ulozi u društvu i etičkim pitanjima. Ispitanici su odgovarali na skali od 1 do 5, gdje 1 označava "Uopće se ne slažem", a 5 "U potpunosti se slažem". Rezultati su izraženi u postocima.

Tablica 1. Udio i prosječna vrijednost – stavovi prema znanosti

Tvrdnja N=1000	Uopće se ne slažem (%)	Ne slažem se (%)	Nisam siguran (%)	Slažem se (%)	U potpunosti se slažem (%)	Prosječna vrijednost (Mean)
Koristi od znanosti veće su od eventualnih šteta.	4,57%	8,85%	9,33%	39,87%	15,13%	3,52
Što više znam o znanosti, zabrinutiji/a sam za budućnost čovječanstva.	4,61%	10,52%	11,95%	37,40%	18,53%	3,55
Znanstveni napredak ima tendenciju da više koristi bogatima, nego što koristi siromašnima.	2,08%	8,72%	11,63%	37,57%	19,32%	3,63
Ovisimo previše o znanosti, a premalo o vjeri.	13,29%	19,70%	22,32%	22,32%	11,88%	3,00
Interes mladih ljudi za znanost i znanstvenu profesiju bitan je za naš budući prosperitet.	1,53%	4,87%	6,16%	43,73%	27,68%	3,91
Hrvatska znanost izravno doprinosi razvoju hrvatskog društva.	3,77%	11,60%	10,61%	37,12%	13,45%	3,45

Tvrđnja N=1000	Uopće se ne slažem (%)	Ne slažem se (%)	Nisam siguran (%)	Slažem se (%)	U potpunosti se slažem (%)	Prosječna vrijednost (Mean)
Hrvatska treba razvijati znanstveni i tehnološki sektor kako bi poboljšala svoju međunarodnu konkurentnost.	0,85%	2,99%	9,67%	47,67%	22,32%	3,88
Čak i ako ne donose neposrednu korist, znanstvena istraživanja koja unapređuju znanje trebaju biti financirana od države.	2,20%	8,71%	10,77%	37,77%	15,78%	3,56
Državna izdvajanja za znanost treba smanjiti jer je novac bolje potrošiti na nešto drugo.	11,57%	23,99%	13,67%	20,19%	7,17%	2,87
Financiranje znanstvenih istraživanja treba ovisiti o dobiti koju ona donosi društvu.	3,45%	7,61%	8,78%	40,70%	17,40%	3,61
Neovisnost znanstvenika često je ugrožena interesom onih koji financiraju znanstvena istraživanja.	1,95%	5,47%	7,58%	40,88%	19,53%	3,71
Znanstvenici prilagođavaju rezultate svojih istraživanja kako bi potvrdili svoja očekivanja.	2,81%	13,05%	13,30%	35,00%	9,30%	3,35
Društvo u suradnji sa znanstvenicima treba formulirati ciljeve znanosti.	1,04%	3,64%	8,47%	44,23%	18,48%	3,75
Znanost i tehnologija previše su složeni da bi ih većina ljudi mogla razumjeti.	2,78%	10,08%	9,38%	39,81%	15,95%	3,56
Pri donošenju odluka o znanstvenim pitanjima političari bi trebali mišljenje znanstvenika staviti iznad mišljenja šire javnosti.	2,07%	10,00%	11,85%	35,61%	12,70%	3,47
Javnost nije dovoljno kompetentna da sudjeluje u javnim raspravama o implikacijama znanstvenog istraživanja.	4,34%	13,63%	10,78%	31,32%	10,40%	3,30
U mnogim pitanjima važno je poštivati laička znanja na uštrb specijalizirane znanstvene stručnosti.	6,21%	14,75%	13,14%	26,86%	7,66%	3,15
Javnost je dovoljno uključena u odluke o znanosti i tehnologiji.	15,90%	27,82%	20,11%	20,66%	5,48%	2,72
Znanstvenici bi mogli učiniti više u smislu društvenog	2,49%	4,56%	11,58%	44,22%	15,79%	3,66

Tvrdnja N=1000	Uopće se ne slažem (%)	Ne slažem se (%)	Nisam siguran (%)	Slažem se (%)	U potpunosti se slažem (%)	Prosječna vrijednost (Mean)
angažmana i formiranja imidža znanosti u masovnim medijima.						
Znanstvenici koji su javni angažirani prvenstveno su željni medijske pažnje.	4,71%	14,37%	14,50%	30,25%	11,66%	3,30
Javne znanstvene rasprave su samo PR aktivnosti i ne čine razliku u stvarnoj politici.	2,46%	9,10%	11,45%	31,93%	11,46%	3,41
Čini mi se da znanstvenici isprobavaju i stvaraju nove stvari bez razmišljanja o rizicima i posljedicama istraživanja na društvo.	4,21%	11,97%	9,70%	33,64%	14,08%	3,41
Znanstvenici provode dovoljno vremena objašnjavajući građanima društvene i etičke posljedice svojih istraživanja.	13,60%	27,77%	8,23%	19,04%	4,91%	2,74
Znanstvenici trebaju preuzeti odgovornost za negativne društvene učinke/posljedice primjene znanstvenih spoznaja i tehnologije.	2,96%	7,13%	8,88%	38,54%	21,87%	3,69
Znanstvenici se ponašaju najodgovornije onda kad imaju najveću razinu autonomije.	2,83%	7,62%	7,87%	35,79%	11,69%	3,46
Znanstvenici koji iz svojih istraživanja „izvlače“ političke implikacije trebali bi javnosti otkriti vlastite vrijednosne pretpostavke.	1,92%	4,21%	7,50%	41,28%	16,85%	3,67
Znanost svojim djelovanjem treba pomoći demokratskom razvoju društva i smanjivanju društvenih nejednakosti.	2,19%	2,93%	9,52%	45,78%	23,06%	3,85
Štoga god znanost radila na prvom mjestu trebaju biti dobrobit i očuvanje prirode i okoliša.	1,46%	2,79%	4,23%	41,10%	33,52%	4,02

Ispitanici su se najviše slagali (udio onih koji se slažu i u potpunosti slažu) sa sljedećim tvrdnjama:

- Štoga god znanost radila na prvom mjestu trebaju biti dobrobit i očuvanje prirode i okoliša. (74,62%)
- Interes mladih ljudi za znanost i znanstvenu profesiju bitan je za naš budući prosperitet (71,41%)

- *Znanstveni napredak treba ulaganje u znanstveni i tehnološki sektor za konkurentnost Hrvatske (69,99%) Znanost svojim djelovanjem treba pomoći demokratskom razvoju društva i smanjivanju društvenih nejednakosti. (68,84%)*
- *Znanstvenici trebaju preuzeti odgovornost za negativne društvene učinke svojih istraživanja (60,41%)*
- *Znanost i tehnologija previše su složeni da bi ih većina ljudi mogla razumjeti (55,76%)*

Indikativno je da tvrdnja koja govori o dobrobiti okoliša jest najviše prihvaćena što ukazuje na sklonost prema održivom razvoju i odgovornoj primjeni znanstvenih spoznaja. Preostale tvrdnje ukazuju na mješovite stavove javnosti prema znanosti. S jedne strane u javnosti postoji prepoznavanje važnosti i uloge znanosti u budućnosti (važnost interesa mladih za znanost, uloga znanstvenog napretka za konkurentnost Hrvatske), dok s druge strane postoji i kritičniji pristup, osobito kada je riječ o razumijevanju znanosti i percepciji njezinih negativnih učinaka, odnosno javnost prepoznaje potrebu za većom odgovornošću znanstvenika kao i za pristupačnošću znanstvenih spoznaja.

Ispitanici su se najmanje slagali (udio onih koji se ne slažu i uopće se ne slažu) sa sljedećim tvrdnjama:

- *Javnost je dovoljno uključena u odluke o znanosti i tehnologiji (43,72%)*
- *Državna izdvajanja za znanost treba smanjiti jer je novac bolje potrošiti na nešto drugo (35,56%)*
- *Ovisimo previše o znanosti, a premalo o vjeri (32,99%)*
- *Znanstvenici koji su javni angažirani prvenstveno su željni medijske pažnje (19,08%)*

Ove tvrdnje ukazuju da javnost smatra kako nije dovoljno uključena u proces odlučivanja. Nadalje, one također ukazuju na polarizaciju – dok jedan dio javnosti prepoznaje važnost ulaganja u razvoj znanstvenog sektora, drugi dio, preko četvrtine ispitanika, ne slaže se s tom tvrdnjom. Najveći udio ispitanika (37%) ima neutralan stav, što može ukazivati na nesigurnost ili pak nedovoljno informacija o učinkovitosti i nužnosti tih izdvajanja.

Najveća slaganja su na tvrdnjama koja se odnose na važnost očuvanja okoliša, interesa mladih za znanost, i odgovornosti znanstvenika za društvene posljedice.

Najveća neslaganja su na tvrdnjama o (ne)dovoljnoj uključenosti javnosti u znanstvene odluke, smanjenju državnih izdvajanja za znanost i angažmanu znanstvenika u medijima.

SPOL

Tablica 2. Prosječna vrijednost prema spolu

Tvrdnja	Muškarac	Žena
Koristi od znanosti veće su od eventualnih šteta.	3,57	3,48
Što više znam o znanosti, zabrinutiji/a sam za budućnost čovječanstva.	3,54	3,56
Znanstveni napredak ima tendenciju da više koristi bogatima, nego što koristi siromašnima.	3,69	3,58
Ovisimo previše o znanosti, a premalo o vjeri.	2,98	3,02
Interes mladih ljudi za znanost i znanstvenu profesiju bitan je za naš budućni prosperitet.	3,92	3,90
Hrvatska znanost izravno doprinosi razvoju hrvatskog društva.	3,44	3,46
Hrvatska treba razvijati znanstveni i tehnološki sektor kako bi poboljšala svoju međunarodnu konkurentnost.	3,91	3,84
Čak i ako ne donose neposrednu korist, znanstvena istraživanja koja unapređuju znanje trebaju biti financirana od države.	3,53	3,59
Državna izdvajanja za znanost treba smanjiti jer je novac bolje potrošiti na nešto drugo.	2,84	2,90
Financiranje znanstvenih istraživanja treba ovisiti o dobiti koju ona donosi društvu.	3,66	3,57
Neovisnost znanstvenika često je ugrožena interesom onih koji financiraju znanstvena istraživanja.	3,70	3,71
Znanstvenici prilagođavaju rezultate svojih istraživanja kako bi potvrdili svoja očekivanja.	3,36	3,34
Društvo u suradnji sa znanstvenicima treba formulirati ciljeve znanosti.	3,77	3,74
Znanost i tehnologija previše su složeni da bi ih većina ljudi mogla razumjeti.	3,54	3,58
Pri donošenju odluka o znanstvenim pitanjima političari bi trebali mišljenje znanstvenika staviti iznad mišljenja šire javnosti.	3,43	3,50
Javnost nije dovoljno kompetentna da sudjeluje u javnim raspravama o implikacijama znanstvenog istraživanja.	3,31	3,29
U mnogim pitanjima važno je poštivati laička znanja na uštrb specijalizirane znanstvene stručnosti.	3,13	3,17
Javnost je dovoljno uključena u odluke o znanosti i tehnologiji.	2,65	2,78
Znanstvenici bi mogli učiniti više u smislu društvenog angažmana i formiranja imidža znanosti u masovnim medijima.	3,71	3,62
Znanstvenici koji su javni angažirani prvenstveno su željni medijske pažnje.	3,35	3,25
Javne znanstvene rasprave su samo PR aktivnosti i ne čine razliku u stvarnoj politici.	3,43	3,39
Čini mi se da znanstvenici isprobavaju i stvaraju nove stvari bez razmišljanja o rizicima i posljedicama istraživanja na društvo.	3,47	3,37
Znanstvenici provode dovoljno vremena objašnjavajući građanima društvene i etičke posljedice svojih istraživanja	2,78	2,70
Znanstvenici trebaju preuzeti odgovornost za negativne društvene učinke/posljedice primjene znanstvenih spoznaja i tehnologije.	3,74	3,65

Tvrdnja	Muškarac	Žena
Znanstvenici se ponašaju najodgovornije onda kad imaju najveću razinu autonomije	3,47	3,45
Znanstvenici koji iz svojih istraživanja „izvlače“ političke implikacije trebali bi javnosti otkriti vlastite vrijednosne pretpostavke.	3,70	3,64
Znanost svojim djelovanjem treba pomoći demokratskom razvoju društva i smanjivanju društvenih nejednakosti.	3,88	3,82
Štogod znanost radila na prvom joj mjestu trebaju biti dobrobit i očuvanje prirode i okoliša.	4,01	4,04

Muškarci i žene većinom imaju slične stavove o znanosti. Oba spola prepoznaju važnost znanstvenog razvoja, ekološku i društvenu odgovornost znanstvenika (pomoći demokratskom razvoju društva i smanjivanju društvenih nejednakosti). Manje razlike zamjetne su na tvrdnjama koje se tiču medijskog angažmana znanstvenika gdje su muškarci kritičniji prema medijskoj eksponiranosti i nešto se više slažu da je riječ o samopromociji, dok s druge strane smatraju da bi se znanstvenici trebali više javno angažirati. Nešto više slažu se i s tvrdnjom da znanstvenici ne razmišljaju o rizicima i posljedicama istraživanja.

DOB

Tablica 3. Prosječna vrijednost prema dobi

Dob	16-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+
Koristi od znanosti veće su od eventualnih šteta.	3,46	3,33	3,43	3,54	3,62	3,63
Što više znam o znanosti, zabrinutiji/a sam za budućnost čovječanstva.	3,40	3,47	3,49	3,59	3,58	3,64
Znanstveni napredak ima tendenciju da više koristi bogatima, nego što koristi siromašnima.	3,52	3,60	3,58	3,68	3,57	3,76
Ovisimo previše o znanosti, a premalo o vjeri.	2,93	2,93	2,94	2,91	3,00	3,15
Interes mladih ljudi za znanost i znanstvenu profesiju bitan je za naš budući prosperitet.	3,92	3,82	3,89	3,96	3,86	3,99
Hrvatska znanost izravno doprinosi razvoju hrvatskog društva.	3,35	3,31	3,60	3,34	3,45	3,55
Hrvatska treba razvijati znanstveni i tehnološki sektor kako bi poboljšala svoju međunarodnu konkurentnost.	3,73	3,72	3,94	3,89	3,89	3,99
Čak i ako ne donose neposrednu korist, znanstvena istraživanja koja unapređuju znanje trebaju biti financirana od države.	3,46	3,55	3,47	3,61	3,54	3,65
Državna izdvajanja za znanost treba smanjiti jer je novac bolje potrošiti na nešto drugo.	2,82	2,99	2,87	2,76	2,82	2,94
Financiranje znanstvenih istraživanja treba ovisiti o dobiti koju ona donosi društvu.	3,60	3,54	3,62	3,55	3,64	3,67
Neovisnost znanstvenika često je ugrožena interesom onih koji financiraju znanstvena istraživanja.	3,55	3,69	3,72	3,75	3,67	3,78
Znanstvenici prilagođavaju rezultate svojih istraživanja kako bi potvrdili svoja očekivanja.	3,28	3,23	3,46	3,34	3,30	3,44

Dob	16-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65+
Društvo u suradnji sa znanstvenicima treba formulirati ciljeve znanosti.	3,64	3,60	3,81	3,83	3,75	3,84
Znanost i tehnologija previše su složeni da bi ih većina ljudi mogla razumjeti.	3,52	3,41	3,39	3,63	3,60	3,70
Pri donošenju odluka o znanstvenim pitanjima političari bi trebali mišljenje znanstvenika staviti iznad mišljenja šire javnosti.	3,53	3,37	3,59	3,37	3,45	3,51
Javnost nije dovoljno kompetentna da sudjeluje u javnim raspravama o implikacijama znanstvenog istraživanja.	3,30	3,27	3,14	3,33	3,34	3,35
U mnogim pitanjima važno je poštivati laička znanja na uštrb specijalizirane znanstvene stručnosti.	3,18	3,17	3,03	3,15	3,12	3,22
Javnost je dovoljno uključena u odluke o znanosti i tehnologiji.	2,77	2,69	2,68	2,66	2,74	2,75
Znanstvenici bi mogli učiniti više u smislu društvenog angažmana i formiranja imidža znanosti u masovnim medijima.	3,50	3,53	3,72	3,74	3,59	3,80
Znanstvenici koji su javni angažirani prvenstveno su željni medijske pažnje.	3,30	3,27	3,31	3,15	3,29	3,40
Javne znanstvene rasprave su samo PR aktivnosti i ne čine razliku u stvarnoj politici.	3,33	3,34	3,32	3,48	3,41	3,49
Čini mi se da znanstvenici isprobavaju i stvaraju nove stvari bez razmišljanja o rizicima i posljedicama istraživanja na društvo.	3,20	3,37	3,41	3,40	3,46	3,51
Znanstvenici provode dovoljno vremena objašnjavajući građanima društvene i etičke posljedice svojih istraživanja	2,91	2,79	2,74	2,62	2,74	2,70
Znanstvenici trebaju preuzeti odgovornost za negativne društvene učinke/posljedice primjene znanstvenih spoznaja i tehnologije.	3,57	3,56	3,75	3,75	3,67	3,78
Znanstvenici se ponašaju najodgovornije onda kad imaju najveću razinu autonomije	3,40	3,30	3,35	3,37	3,63	3,55
Znanstvenici koji iz svojih istraživanja „izvlače“ političke implikacije trebali bi javnosti otkriti vlastite vrijednosne pretpostavke.	3,62	3,70	3,75	3,67	3,59	3,70
Znanost svojim djelovanjem treba pomoći demokratskom razvoju društva i smanjivanju društvenih nejednakosti.	3,58	3,68	3,94	3,78	3,92	4,00
Štogaod znanost radila na prvom joj mjestu trebaju biti dobrobit i očuvanje prirode i okoliša.	3,93	3,85	4,05	4,13	4,01	4,11

Mlađe dobne skupine (16-34) manje se slažu s tvrdnjama da znanost svojim djelovanjem treba pomoći demokratskom razvoju društva i smanjivanju društvenih nejednakosti, a najmlađa dobna skupina s tvrdnjom da znanstvenici provode dovoljno vremena objašnjavajući građanima društvene i etičke posljedice svojih istraživanja. No s druge strane skupina 16-24 godine i dalje pokazuje visoku podršku za "interes mladih ljudi za znanost i znanstvenu profesiju" kao ključnu za budući prosperitet. Ova dobna skupina također manje se slaže s tvrdnjom o doprinosu hrvatske znanosti u razvoju društva, kao i potrebi za razvojem znanstvenog i tehnološkog sektora kako bi poboljšala svoju međunarodnu konkurentnost.

OBRAZOVANJE

Tablica 4. Prosječna vrijednost prema obrazovanju

Tvrdnja	OŠ	SŠ	VŠ, VSS
Koristi od znanosti veće su od eventualnih šteta.	3,66	3,45	3,60
Što više znam o znanosti, zabrinutiji/a sam za budućnost čovječanstva.	3,69	3,60	3,34
Znanstveni napredak ima tendenciju da više koristi bogatima, nego što koristi siromašnima.	3,74	3,67	3,47
Ovisimo previše o znanosti, a premalo o vjeri.	3,45	3,01	2,67
Interes mladih ljudi za znanost i znanstvenu profesiju bitan je za naš budući prosperitet.	3,98	3,84	4,00
Hrvatska znanost izravno doprinosi razvoju hrvatskog društva.	3,48	3,40	3,50
Hrvatska treba razvijati znanstveni i tehnološki sektor kako bi poboljšala svoju međunarodnu konkurentnost.	3,90	3,83	3,94
Čak i ako ne donose neposrednu korist, znanstvena istraživanja koja unapređuju znanje trebaju biti financirana od države.	3,65	3,50	3,64
Državna izdvajanja za znanost treba smanjiti jer je novac bolje potrošiti na nešto drugo.	3,16	2,93	2,54
Financiranje znanstvenih istraživanja treba ovisiti o dobiti koju ona donosi društvu.	3,79	3,59	3,54
Neovisnost znanstvenika često je ugrožena interesom onih koji financiraju znanstvena istraživanja.	3,62	3,71	3,77
Znanstvenici prilagođavaju rezultate svojih istraživanja kako bi potvrdili svoja očekivanja.	3,53	3,36	3,17
Društvo u suradnji sa znanstvenicima treba formulirati ciljeve znanosti.	3,75	3,72	3,86
Znanost i tehnologija previše su složeni da bi ih većina ljudi mogla razumjeti.	3,74	3,54	3,52
Pri donošenju odluka o znanstvenim pitanjima političari bi trebali mišljenje znanstvenika staviti iznad mišljenja šire javnosti.	3,59	3,43	3,42
Javnost nije dovoljno kompetentna da sudjeluje u javnim raspravama o implikacijama znanstvenog istraživanja.	3,42	3,28	3,30
U mnogim pitanjima važno je poštivati laička znanja na uštrb specijalizirane znanstvene stručnosti.	3,44	3,18	2,92
Javnost je dovoljno uključena u odluke o znanosti i tehnologiji.	3,02	2,68	2,57
Znanstvenici bi mogli učiniti više u smislu društvenog angažmana i formiranja imidža znanosti u masovnim medijima.	3,72	3,65	3,69
Znanstvenici koji su javni angažirani prvenstveno su željni medijske pažnje.	3,52	3,36	3,04
Javne znanstvene rasprave su samo PR aktivnosti i ne čine razliku u stvarnoj politici.	3,55	3,39	3,35
Čini mi se da znanstvenici isprobavaju i stvaraju nove stvari bez razmišljanja o rizicima i posljedicama istraživanja na društvo.	3,57	3,46	3,21

Tvrdnja	OŠ	SŠ	VŠ, VSS
Znanstvenici provode dovoljno vremena objašnjavajući građanima društvene i etičke posljedice svojih istraživanja	2,99	2,73	2,57
Znanstvenici trebaju preuzeti odgovornost za negativne društvene učinke/posljedice primjene znanstvenih spoznaja i tehnologije.	3,67	3,72	3,69
Znanstvenici se ponašaju najodgovornije onda kad imaju najveću razinu autonomije	3,56	3,48	3,39
Znanstvenici koji iz svojih istraživanja „izvlače“ političke implikacije trebali bi javnosti otkriti vlastite vrijednosne pretpostavke.	3,73	3,65	3,68
Znanost svojim djelovanjem treba pomoći demokratskom razvoju društva i smanjivanju društvenih nejednakosti.	3,88	3,83	3,89
Štogod znanost radila na prvom joj mjestu trebaju biti dobrobit i očuvanje prirode i okoliša.	4,10	3,98	4,08

Sve tri obrazovne skupine uglavnom pokazuju **osnovno povjerenje i pozitivne stavove znanosti**, a najviše u smislu njezinog doprinosa razvoju i zaštiti okoliša. No s tvrdnjom da znanstveni napredak više koristi bogatima više se slažu oni s (ne)završenom OŠ i SŠ (OŠ- 3,74; SŠ - 3,67). Ispitanici s najnižim stupnjem obrazovanja izražavaju **najviše se slažu s tvrdnjom da se previše oslanjamo na znanost, a premalo na vjeru** (3,45), dok visokoobrazovani znatno manje (2,67). Također skepsa prema nepristranosti znanstvenika više je izražena kod nižeobrazovanih npr. znanstvenici prilagođavaju rezultate (OŠ- 3,53; SŠ-3,36; VŠ/VS- 3,17). Općenito, stavovi prema znanosti onih s najvišom razinom obrazovanja nešto su pozitivniji u odnosu na one s nižim obrazovanjem.

POVJERENJE U ZNANOST

Tablica 5. Povjerenje (%)

	Povjerenje (%)
Puno manje	4,7%
Manje	13,1%
Otprilike podjednako	52,1%
Više	25,1%
Puno više	5,0%

Na tvrdnji „Općenito, koliko vjerujete znanosti i znanstvenicima u usporedbi s drugim izvorima informacija?“ iz tablice 5. vidljivo je da javnost u znanstvenike ima većinom podjednako povjerenja kao i u ostale izvore informacija. 30,1% građana izražava veće ili puno veće povjerenje u znanost i znanstvenike u odnosu na druge izvore. No 17,8% ispitanika pokazuje manje ili znatno manje povjerenje, što je manji, ali značajan udio.